

تحلیل محتوایی سخنان پادشاهان در شاهنامه

لیلا عارفی

ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه پیام نور، ساری، ایران

چکیده

ارزش ادبی و اهمیت حماسی و تاریخی شاهنامه بر هیچ ادب آشنای ایرانی و غیر ایرانی پوشیده نیست. این اثر سترگ، رابطه‌ای عمیقی با روح ایرانیان دارد و درباره‌ی آن مطالب زیادی نگاشته شده است؛ اما هنوز زوایای زیادی از آن مورد بررسی قرار نگرفته است. هدف این پژوهش، بررسی یکی دیگر از ابعاد وجودی شاهنامه یعنی تحلیل سخنان پادشاهان در آغاز پادشاهی و در طول آن است. در این پژوهش به بررسی مضامین سخنان پادشاهان در شاهنامه و وجوه اشتراک و افتراق و انعکاس عقاید و باورهای مردم در این سخنان پرداخته شده است. مضامین مورد اتمام پادشاهان که از بسامد بالایی برخوردار بوده‌اند، به شرح زیر می‌باشند: ۱- ستایش و یاد خدا، ۲- خرد، ۳- دادگری، ۴- نیکی، ۵- دهش و بخشش، ۶- دین، ۷- دانش، ۸- راستی، ۹- بی‌اعتباری دنیا، ۱۰- کمک به زیردست، ۱۱- نکوهش آز، ۱۲- بی‌آزاری، ۱۳- اطاعت از فرمان شاه، ۱۴- نکوهش بدخواهی، ۱۵- مرگ، ۱۶- ستایش خود، ۱۷- نکوهش دروغ، ۱۸- نکوهش خشم.

واژه‌های کلیدی: محتوا، سخنان پادشاهان، شاهنامه.

مطالعات ادبیات، عرفان و فلسفه

دوره ۴، شماره ۱، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۲۳۹-۲۲۸